

ائز توارث در سرطان

نگارش

دکتر محمدعلی مولوی

رئیس درمانگاه بخش عفونی بیمارستان پهلوی

تفحصات زیادی برای درک تأثیر توارث در سرطان شده است . میدانیم که تحقیقات بیشماری درباره علمت سرطان بعمل آمده هنوز نتوانسته اند سبب اصلی آنرا پیدا کنند . کاوش‌های علمی تاکنون عامل‌های زیادی را در سرطان و ایجاد غده‌های بدخیم دخیل دانسته است ، یکی از این علل خاصیت سرشی و تأثیر توارث در سرطان است .

تحقیقات لیتل (۱) در ۱۹۲۳ نشان داده است که کثرت غده‌های بدخیم در بین ۴۸۷ نفر ۰/۶۱ درصد میباشد در صورتی که شیوع سرطان در بین اعقاب و اولاد مبتلایان به سرطان (خانواده‌های سرطانی) ۲/۲ درصد است .

پیرل (۲) یک خانواده سرطانی را تاسه نسل مورد مطالعه قرارداده ثابت کرده است که کثرت غده‌های بدفرجام در خانواده سرطانی ۱۹۶ بار بیش از سایر افراد غیر مشخص و نفوس یک کشود میباشد .

معدالک این مشاهدات و این معلومات اجازه نمیدهد تا بتوان بخوبی درک کرد که تأثیر توارث یا شرایط موضعی و عفونت کدامیک در ایجاد سرطان تأثیر قطعی دارد . ممکن است تأثیر توارث با سایر عوامل توأم و مورث غده‌های سرطانی گردد . بهر حال نمیتوان تأثیر یک ارث کاملا مشخص را در ایجاد سرطان ثابت کرد .

تجربیات در دروی حیوانات آزمایشگاه بخصوص در موش تأثیر دخالت توارث را در سرطان بهتر آشکار میکند .

بورل (۳) عده از موشهای را که از مادر سرطانی متولد شده بودند مدت ۲-۳ سال تحت مراقبت و پرورش قرارداده ولی بهیچ وجه تظاهر خود بخود سرطان در آنها مشاهده

نکرد ولی باید اقرار کرد که در تجربه فوق بورژ دقت کافی درباره نتیجه مشاهانکرده بود و بعلاوه روش‌های دقیق عوامل توارث را رعایت ننموده بود لذا میباشد تجربیات فوق تکرار شود. بهین جهه تیزر (۱) تجربه فوق را تکرار کرد و نشان داد که در برخی نژادهای موش استعداد بیشتری برای ابتلاء سرطان موجود است ولی متأسفاً نتیجه تیزر درباره گروه مختصری از این حیوان بعمل آمده بود که ارزش علمی زیاد نمیتوان بدان قائل شد.

تجربیات لا ترولپ (۲) ولوپ (۳) در مدت چهار سال نشان داده است که بعضی از نژاد و سلسله موش حساسیت بیشتری نسبت با بیتلاء سرطان نشان میدهند بعلاوه حساسیت هر یک از آنها درین خود نیز متفاوت میباشد، گذشته از این سن موش و موقع تظاهر غده سرطانی نیز تناسبی باارت دارد. مؤلفین فوق تصور میکنند که توارث سرطان وابسته بعوامل متعدد بوده یعنی پلی آلمومرف (چندوجهی) در آن دخالت دارد.

لوپ در تجربیات خود متوجه شده است که گروهی از موشان سرطان پستان و دسته سرطان پوست حساس میباشند یعنی چند درصد حساسیت در هر خانواده متفاوت و نسبت به عضو مبتلا فرق میکند و این خاصیت بارت باعث ایجاد منتقل میگردد.

سلی (۴) تجربیات وسیع تری در این باره انجام داده یعنی در دروی ۰۰۰۴۳ مطالعات وی صورت پذیرفته و نتایج آن بدینقرار است:

سلسله از موشها وجود دارد که افراد صدر صد سرطانی برخی دیگر نسبت کمتری نشان میدهند که از ۰.۶ درصد شروع شده و ۵ درصد ختم می‌گردد. بالاخره گروهی از فامیلهای موش موجود است که هر گز سرطان مبتلانمی گردند. همچنین دسته هائی از حیوان دیده میشود که انحصاراً مبتلا به سرطان ریه، سرطان پستان، تخمداهن و یا کبد میشوند.

بنابراین تجربه دقیق فوق شکی درباره ارت سرطان بجانه گذارد بخصوص که

مکان سرطان نیز آنرا تأثیر می‌کند.

در نژادهای مختلف انسانی نیز این تمرکز مشخص سرطانی تا حدی مشاهده می‌گردد که افراد انسانی موجودند که بسرطان عضو مخصوص مبتلا می‌گردند. بدین ترتیب که سرطان رحمی در یهودیها نادر است در صورتی که سرطان پستان در بین آنها شایع می‌باشد. سرطان پستان در زنان زایونی تقریباً هر گزیده نمی‌شود. گذشته از این حساسیت و قابلیت نژادی جایگزینی خاص خانوادگی سرطان نیز مشاهده می‌گردد اووره (۱) در سال ۱۹۲۷ چهار خانواده را ذکر می‌کند که در هر یک از آنها سرطان عضو خاصی سه تا چهار پشت نسل سرهم مشاهده شده است: سرطان روده در یکی از چهار خانواده تا چهار نسل مشاهده گردیده، سرطان تخمدان در فامیل دیگر، سرطان رحمی در خانواده سوم بالاخره سرطان راست روده در خانواده چهارم.

بنظر میرسد که توارث سرطان دارای دوره‌نده مختلف باشد یکی قابلیت عمومی نسبت بابتلا، سرطان که ممکن است وابسته به عامل ارثی (ژنتیک) باشد دیگری که یک پدیده (فنون) جایگزینی یا مکان سرطان است مربوط به تغییرات غیر کروموزمی است. تجربیات لازم درباره سرطان پستان موش ماده این امر را نشان میدهد.

لیتل و مورای (۲) در سال ۱۹۳۵ دو نژاد A و B را مورد مطالعه قرارداده اند. مشاهای نژاد A ۵/۰ درصد سرطان خود بخود پستان در ماده‌های بکر نشان میداد مشاهای نژاد B به نسبت خیلی کمتر این سرطان را نمایان می‌ساخت در جفت گیری این دودسته نسبتها زیر مشاهده می‌شود:

$$\begin{array}{r} \nearrow \\ O A \times O B = ۳۸/۸۲\% \\ + \end{array}$$

$$\begin{array}{r} \nearrow \\ O B \times O A = ۶/۰\% \\ + \end{array}$$

در نسبتها فوک بخوبی تأثیر مادر در بوجود آمدن سرطان آشکار می‌گردد و این موضوع در نسل دوم نیز بخوبی ثابت می‌گردد:

$$F_1 (A \times B) \times (A \times B) = ۳۵/۵۴\%$$

$$F_1 (B \times A) \times (B \times A) = ۵/۹۶\%$$

ساختمان کرموزمی در هر دو این سلسله دورگه کاملاً یکی می‌باشد و کاملاً واضح است که این اختلاف چند درصد اختلاف مادری است (۱) یعنی عامل غیر کروموزمی در آن دخالت دارد. این اثر اخیراً در اصطلاح زنتیک ارث‌سیتوپلاسمی یعنی خارج کروموزمی مینامند. ولی بایستی اقرار کرد که در اینجا بطور دقیق نمیتوان گفت که چه عاملی روی نسبت چند درصد مبتلایان دخالت می‌کند آیا سیتوپلاسم در آن مؤثر است؟ آیا تغییرات و تبدیلات در دوره حاملگی در شکم مادر تأثیر دارد؟ و یا شیردادن در این امر دخالت می‌کند؟

بخصوص تأثیر شیردادن را ثابت کرده‌اند. بیت‌نر (۲) در ۱۹۳۹ موهایم که از یک نژاد حساس به سرطان خود بخود پستان (۸۳ درصد حساس به آدنوکارسینوم پستان) متولد گردیده بودند بلا فاصله بعد از تولد با شیر موهایم که سرطان یاغی بودند و حساسیتی در مقابل ابتلا به سرطان نشان نمیدادند تغذیه نمود و مشاهده کرد که حساسیت موش‌های سرطانی در اعقاب موشهای اخیری که با شیر مادران مقاوم بسرطان تغذیه شده بودند خیلی پائین‌تر می‌افتد یعنی از ۸۳ درصد به ۷۷ درصد تنزل می‌کند بعبارت دیگر اعقاب موشهای ۸۳ درصد حساس به سرطان را ۱۱ گر بامادران مقاوم بسرطان تغذیه نمایند این قابلیت دریافت سرطان به ۷۷ درصد تنزل می‌کند.

تجربه عکس آزمایش فوق را لاکاسانی (۳) و دانیس (۴) در ۱۹۳۹ انجام دادند. موش نوزادی که در خانواده وی تاهفت‌سال قبل اصلاً سرطانی دیده نشده بود با شیر مادری که خانواده اش ۸۳ درصد حساس و مستعد با بتلا، بسرطان بود تغذیه نمودند و مشاهده کردند که این موش پس از بلوغ با سرطان پستان تلف می‌شود.

لاکاسانی نشان داده است که سرطان پستان هرگز در موشهای نر ظاهر نمی‌شود ولی ممکن است این سرطان پستان را در نرها می‌که از یک خانواده حساس و مستعد به سرطان متولد شده‌اند با تلقیح هر من فولیکولر (استرن و فولیکولین) ایجاد کرد برای این منظور این تزریقات را باید در بچه موشهای نر که آمادگی فامیلی دارند در سن

خردسالی انجام داد.

باید دانست که تزریق مواد استروژن در بچه‌موشهای نری که استعداد فامیلی نسبت بسرطان ندارند یعنی نسبت به سرطان مقاوم میباشند یا هیچ اثری ندارد و البته بشرطی که شیر مادر خود را بخورد بر عکس برای ابتلاء آنها کافی است آنها را با شیر مادران متعلق به خانواده بسیار حساس و مستعد (موشهایی که در ۴۸ درصد سرطان خود بخود نشان میدهند) تغذیه نمایند در این صورت در یک تجربه به دیده‌اند که هفت موش سرطانی نر (سرطان پستان) در بین ده موش بوجود آمده است.

تزریق استروژن با تغذیه شیر مادران مستعد سرطان ابتلاء بیشتری در بین موشهای نر دیده میشود. در تجربه فوق هفت موش نر در روی ده موش تلقیح شده با استروژن سرطانی گردیده است. تجربیات و تحقیقات زیاد در مگس سر که (۱) نشان داده است که غده‌های آنها با غده‌های بد خیم و نیک خیم پستانداران شباهت‌هایی دارد. نسج‌شناسی نیز آنرا آشکار کرده و معلوم شده است که غده‌های بد خیم مگس‌های سر که ممکن است منشاء ارنی خالص داشته باشد.

بریجس (۲) در تزادی از این مگس خاطر نشان کرده است که یک موتاسیون موجب مرگ نیمه از مگس‌های نرشده است (پیدایش ملانوم بد خیم) این موتاسیون (تغییرناگهانی) عبارت از یک فاکتور مرگبار هفت است (۳) در روی کروموزم X میباشد و این عامل است که سبب مرگ نیمه از مگس‌های نرشده یعنی همان نرهایی که حاوی فاکتور مرگبار نهفته در روی کروموزم (X) خود می باشند. بین این مگس‌ها ماده‌های وجود دارد که حامل هتروزیگوت میباشد یعنی: (۱) $X(N)-X(1)$ جفت‌گیری این مگس‌های ماده با نرها طبیعی یعنی $y - (n)$ موجب پیدایش اعقاب زیر میشود:

$$\text{اعقب} \left\{ \begin{array}{l} P(0) \times (n) = \times (P) \times \times (n) - y \\ + \end{array} \right. \text{ابین}$$

$$\text{اعقب} \left\{ \begin{array}{l} \times (n) - \times (n) = 0 \\ \times (n) - y = 0 \end{array} \right. \text{نر طبیعی}$$

$$F1 \left\{ \begin{array}{l} \times (1) - \times (n) = 0 \\ \times (1) - y = 0 \end{array} \right. \text{متکس‌های ماده حامل} \quad \text{متکس‌های نر که تلف می‌شوند (بعلت ۱ مرگبار)}$$

در این اعقاب ملاحظه می‌شود که نیمه‌ی از لاروهای نر می‌میرند قبل از اینکه بتوانند غده‌های بدخیم ملانیک را آشکار سازند. این غده سرطانی ابتدا در مگس (دروزفیل) شفاف بعد قوهای سپس سیاه می‌شود تعداد غدد مطالعه شده متغیر بوده از یک تا شانزده دیده شده است. موقعی که این غدد متعدد باشند از انتشار و متابستاز تو مر او لیه بوجود آمدند این غدد معهم ولا نزدیک صفحات موهوی (۱) می‌باشند یعنی سلو لهایی که در موقع متامر فر می‌باشد اعضاء مگس بالغ را ایجاد نمایند. این غدد تشکیلات اپی تلیالی با سلو لهای درشت چند ضلعی است و در محیط از صفحات رنگدانه ساخته شده است. تجربیات متعدد ثابت کرده است که مرگ مگسها مر بو ط به پدیده های سمی برادر سرطان ملانیک است. میتوان این سلو لهای سرطانی را در مایع اوک (۲) بصورت تعلیق در آورد و نگاهداری کرد و به لاروها یا مگسها یا بالغ تلقیح و تزریق نمود. پس از تزریق این سلو لهای سرطانی در نقطه تلقیح شده شروع برشد کرده خاصیت خود را آشکار می‌سازد. ناهنجاریهای کاریو سینتیک مانند سرطانهای پستانداران در اینجا نیز دیده می‌شود.

سعی فراوان شده است که از کشت انساج آلوه در مجاورت هوا و کشت در خلاه میکروب یا عامل بیماری را بدست آورند ولی کلیه این تحقیقات عقیم مانده است. بعلاوه این غده در مواد ضد عفونی هم رشد می‌نماید. (۳)

این نوع سرطان درزفیل یا مگس سر که بدون شک منحصرآ وابسته بوجود برخی عوامل زننیک است. باید متذکر شد که بنظر کرینو (۴) قطعات تهیه شده را نمیتوان غده نامید بلکه گره‌ها و کلافه‌های لوکوسینی است که رابطه مستقیم با اثر مرگبار زنی که آنرا ایجاد می‌کند ندارد.

در همین نژاد از درزفیل تو مری شبیه با ولی از لحاظ ساختمان پیداشد که خوش خیم بود، غده خوش خیم اخیر نیز در مگسها نر و ماده دیده می‌شود علت آن وابسته بوجود زنی است که روی بومین کرموزم قرار دارد. لاروهای را که حاوی غده

می باشند اگر بواقع عمل کرده غده را خارج سازند مگس به بلوغ میرسد و مانند مگس سالمی به زندگی خود ادامه میدهد ولی خاصیت بیماری یعنی سرطان را باز باعث خود منتقل نمی‌سازد.

با وجود این نتایج جالب و درخشان نمی‌توان غدد سرطانی را پیدا کرد که بطور خالص و یقین منشاء ژنتیک داشته باشند. در مطالعه دوقلوهای انسانی بخوبی می‌توان تأثیر توارث را در ایجاد سرطان انسانی درک نمود و با همیت زیاده از نی در این بیماری متوجه گردید مثلاً دو خواهر دوقلو را مشاهده کرده‌اند (دو قلوی حقیقی) که در یک‌سال و در یک موقع قاعده شده و در یک موقع باهم وارد یائسگی گردیده و در یک‌سال هبته مثلاً بسرطان رحمی گردیده‌اند. نیز دو خواهر دوقلوی ۴۲ ساله را ذکرمی‌کنند که فقط بفاصله شش هفته در هر دو علائم سرطان کلموک ظاهر شده یک نسق سیر تکاملی خود را کرده است. مشاهده‌های نظیر این افراد در تاریخ ژنتیک نسبتاً زیاد است مثلاً سرطان لب، معده، سمهینوم بیضه یا غدد نادر تر مانند مدو او بلاستم در مخچه و یا یک رتینو بلاستم در افراد دوقلو مشاهده گردیده است.

برخی از مؤلفین صورت دیگری از این مسئله را مورد مذاقه قرار داده‌اند یعنی قابلیت دریافت برخی از نژادها را در مقابل پیوندهای سرطانی مطالعه کرده‌اند در نتیجه مشاهده شده است که برخی از نژادها مقاومند و بعضی بخوبی این پیوند را قبول می‌کنند در آزمایشگاه‌ها برخی از انواع سرطانهای موش را نگهداری کرده مورد تجربه قرار میدهند معروفترین پیوندهایی که بکار می‌رود عبارتند از: تو مر B بنگاه پاستور، تو مر ار لیش ۲ (۱)، تو مر جنسن (۲) و تو مر زاپونی (۳) و غیره است که بـ پیوندهای پیامی از فردی بفرد دیگر آنرا محافظت می‌نمایند. این پیوندها در مکان پیوند شده رشد کرده می‌توانند بقدرتی وسعت یابد که حامل پیوند را تلف نمایند ولی سرطان به انساج فرد پیوند (میزبان) دست اندازی نمی‌کند. لذا همواره تو مر پیوند شده ابتدائی است که ممکن است الی غیرالنهایه رشد نماید.

برای اینکه تجربه صحیح و دقیق انجام داده شود می‌بایست نه تنها قدرت و قابلیت

دریافت نژادها را نسبت به پیوند غده بستجیم بلکه باستی بهمان قرار پیوند نسج‌های سالم رانیز که از یک حیوان حاصل شده است مورد مذاقه قرار دهیم. از طرفی چون حیوان پیوند شده بسرطان ازین میرود بدین ترتیب این جستجو به بن بست بر میخورد و ادامه آن غیر ممکن میگردد. لازم است بدانیم تغییراتی که در قابلیت دریافت غده‌های سرطان پیوند شده در نژادهای مختلف مشاهده میکنیم نمیتواند وجه تمایزی بین فرضیه ارنی و انگلی سرطان باشد. کوئنو^(۱) و برخی از مولفین دیگر دو سلسه و نژاد با مقاومت غیرمساوی نسبت به تو مرB (کارسینوم) پیدا کردند. یک سلسه فوق العاده حساس به پیوند بود یعنی ۸۰٪ تا صد درصد تلقیح موجب رشد پیوند میشد و یک نژاد دیگر حساسیت کمتری نسبت به پیوند نشان میداد یعنی فقط صفر تا ۲۵٪ درصد پیوند انجام شده رشد میکرد. قابلیت دریافت مستقل از جنس حیوان ورنگ پوست آن بنظر میرسد.

خاصیت مقاومت نسبت بدریافت پیوند یک خاصیت نژادی است نه فردی.

بدین ترتیب در نژاد مقاوم افرادی پیدا میشوند که تاحدی اجازه رشد به پیوند میدهند و این خاصیت را باعث خود با همان درجه قابلیت دریافت منتقل میسازند. با وجود این خواص قابلیت دریافت و اینمی (تصویت) تشکیل یک جفت خاصیت مندلی نمیدهند. تیزر نیز در ضمن تجربیات خود به نژادهای مقاوم و حساس برخورد کرده نشان داده است که سلسه و نژادی از موش که به غده ۲ ارلیش ۳۰٪ درصد حساس و قابلیت دریافت پیوندارد به پیوند تو مر جنسن^(۲) کاملا مقاوم میباشد. لیتل^(۳) در ضمن پژوهش موشهای رقاصر زاپونی^(۴) متوجه تو مر سار کومی در افراد این سلسه شده است که پیوند آن (سار کوم) در این نژاد صد درصد قابل رشد و توسعه است.

نژادهای دیگری وجود دارد که کاملا مقاوم باین پیوند میباشد بدین معنی که بیش از یازده درصد نمیتوان بگرفتن پیوند امیدوار بود در این یازده درصد

نیز پیوند گرفته با آرامی رشد کرده و بالاخره اغلب ازین میروود و آزاری به میزبان خود وارد نمی‌سازد. دور گهه‌های که از جفت گیری این دو نژاد مقاوم و حساس بوجود می‌آیند مانند اجداد حساس خود نسبت به پیوند نیز حساس می‌باشند یعنی قابلیت دریافت و حساسیت مانند یک خاصیت غالب منتقل می‌گردد. پیوند دور گهه‌ها (هیبرید) با افراد مقاوم موجب پیدایش اعقاابی می‌شود که فقط هفده درصد قابلیت دریافت پیوندی دارند. بالاخره بنظر می‌رسد که قابلیت دریافت در مقابل یک غده پیوندی وابسته به شرایط زنیکی نسبتاً تاریک می‌باشد که بخوبی نمیتوان عقیده راسخ و دلیل قطعی درباره آن اظهار داشت. اما راجع به وجود آمدن خود بخود نشوپلاسم که مسئله دیگری است همچنین شرایط زیادی از عوامل ارثی در آن دخیل می‌باشد (عوامل نوکلئر - سیتوپلاسمی وغیره) با درنظر گرفتن اثرها و عمل شناخته شده در سرطان (عوامل شیمیائی، فیزیکی، مکانیکی و انگلی) بنظر می‌رسد که شرایط زنیکی و توارث بخصوص موجب ایجاد آمادگی واستعداد برای تولید وجود آمدن غده‌های بدخیم می‌کند و بسیاری از حساسیت‌ها و قابلیت دریافت‌ها از این راه سرشنی حاصل می‌گردد.

میس لینچ (۱) بسال ۱۹۲۸ ثابت کرده است نژاد موشهای که حساسیت کمتری به سرطان خود بخود دارند به موارد قطرانی حساسیت بالغه کمتری نشان میدهد که بیش از ۲۲ درصد نیست در صورتیکه سلسه و نژادی از موش که حساسیت و قابلیت دریافت شدیدی به سرطان نشان میدهد نسبت به قطران در ۸۵ درصد موارد جواب مثبت میدهد متذکر می‌شویم که عوامل تحریک کننده نیز از تردیدناپذیری در تولید سرطان دارد مثلاً سرطان ادویه فروشان و سرطان کودکان و افراد لواله‌پاک کن و همچنین سرطان‌های انگلی مثانه و روده که بعلمات بی‌لارزیوزها می‌باشد. در بعضی از نژادهای موش توانسته‌اند بوسیله چنین نماتودی بنام سپیروپترانه‌پلاستیکا تولید سرطان معدی نمایند.

دانستن تأثیر توارث در بوجود آمدن سرطان از لحاظ اوژنی و پیش‌گیری قابل اهمیت است زیرا فردی که در یک خانواده سرطانی بوجود می‌آید یا افرادی که در خاندان خود چند تن مبتلا به نئوپلاسم داشته‌اند چهار مرتبه احتمال و شانس بیشتر دارند که مبتلا به سرطان گردند. بدین ترتیب که در سال ۱۹۳۳ بین شصت و پنج هزار نفر نشان‌داده‌اند که شیوه عسرطان در خانواده‌های که عده از افراد آن مبتلا به سرطان بوده‌اند ۲/۵ درصد است در صورتی که کثرت سرطان در بین یک جماعت معمولی و خانواده‌های غیرسرطانی ۰/۲۵ درصد بیشتر نمی‌باشد.

اگر ما بدانیم که گروهی از افراد (بامعلومات بالا) بیشتر در معرض ابتلاء می‌باشند باید آنها را مراقبت بیشتری نموده از عوامل مکانیکی و تلقیح فولیکولین و اشعه X وغیره آنها را بر کنار داریم.

اخیراً در انگلستان متوجه شده‌اند که در شمال این کشور واسکاتلاند تعداد سرطانی‌ها زیاد تر است با تعیین گروههای خونی مشاهده کرده‌اند که گروه O و B در این نواحی زیادتر است و بعلاوه مشاهده کرده‌اند که اغلب مبتلایان به سرطان از گروه O و B می‌باشند این موضوع تاحدی رابطه ژنتیکی سرطانی را نشان میدهد و شاید در آتیه موضوع مطالعه علمی مهمی باشد.

بطور خلاصه - بوجود آمدن سرطان برادر عوامل ژنتیک با توضیحات فوق

مسلم شد. دیده شده است که هر خانواده چند درصد افراد سرطان گیردارد و برخی از خانواده‌ها مقاوم به سرطان می‌باشند. مکان سرطانی و سنی که بروز می‌کند این امر را مشخص می‌کند. خود بخود بوجود آمدن سرطانها در تمام موارد حتمی نیست لذا قدرت ارنی مشابهی در ایجاد سرطان وجود دارد و بعلاوه بخوبی نمی‌توان اثر سرطان را تحت قوانین ژنتیک درآورد و همچنین ممکن نیست با معلومات کنونی متأثیر سرش و توارث را در آن انکار کرد. محتمل است که عوامل تحریک‌کننده خارجی در بیشتر بافت‌ها تأثیر و ایجاد تحولات بدنه کند. ولی چون علم تحریک در پژوهش موش یکسان است باید الزاماً قبول کرد که اگر بعضی سلسله سرطانی می‌شوند و برخی دیگر سالم می‌مانند بعلت سرش و ساخته‌مان ارنی آنها است بدین ترتیب در وجود افراد سرطان پذیر نمی‌توان شک داشت.

سه نوع خاستگاه برای سرطان میتوان فرض کرد.

- ۱ - سرطانهای موروثی که هیچ عامل و تحریکی در پیدایش آن دخیل نیست.
- ۲ - نئوپلاسمائی که عوامل خارجی باعث آنست در عین حال باستی باساختمان ژنتیک موجود مناسب باشد در این صورت در چند مورد سرطان پذیر و سن و موقع ظهور غده سرطانی بسته باساختمان ژنتیک است.
- ۳ - سرطانهایی که منحصرآ از عمل تحریک کننده قوی مانند اشعه ایکس (X) قطران مواد استروژن و بعضی انگلها سرچشمه میگیرد. در این حال نیز چون در نژادها اثر غیرمتشابه ظاهر میشود باید ساختمان ژنتیک را تاحدی دخیل دانست.